

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-13/02
Urbroj: 50301-25/27-19-5

Zagreb, 11. srpnja 2019.

Hs**NP*021-12/19-08/02*50-19-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 11-07-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/19-08/02	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Interpelacija o radu Vlade Republike Hrvatske radi nečinjenja Vlade Republike Hrvatske u vezi produljenja moratorija na prodaju zemlje strancima
- Izvješće Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/19-08/02, urbroja: 65-19-03, od 27. lipnja 2019. godine

Na temelju članka 147. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske radi nečinjenja Vlade Republike Hrvatske u vezi produljenja moratorija na prodaju zemlje strancima, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo 20 zastupnika u Hrvatskome saboru, daje sljedeće

IZVJEŠĆE

Vlada Republike Hrvatske odbacuje sve navode iz Interpelacije kao neosnovane i paušalne jer ne uzimaju u obzir stvarno stanje i sve elemente koji utječu na raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske.

Kao razloge podnošenja Interpelacije, 20 zastupnika Hrvatskoga sabora navode da je Vlada Republike Hrvatske propustila poduzeti radnje u vezi s produljenjem moratorija na prodaju zemlje strancima te da Republika Hrvatska neće biti u mogućnosti planirati dugoročni razvoj niti će moći zaustaviti iseljavanje, a bez da zaštiti proizvodnju hrane. Ono što predlagatelj ne navodi je da Republika Hrvatska nije propustila rok za podnošenje zahtjeva za produljenje moratorija na prodaju zemlje strancima, obzirom na činjenicu da isti istječe u srpnju 2020. godine.

U odnosu na predložene zaključke predlagatelja Interpelacije daje se očitovanje kako slijedi:

1. Provedba Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Vlada Republike Hrvatske predložila je novi Zakon o poljoprivrednom zemljištu koji je usvojio Hrvatski sabor te je isti stupio na snagu 9. ožujka 2018 godine.

Na temelju Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, br. 20/18 i 115/18) doneseni su podzakonski akti potrebni za raspisivanje natječaja za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske čime su ostvareni svi zakonski preduvjeti za provedbu raspolaganja od strane jedinica lokalne samouprave.

2. Programi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske

Poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države raspolaže se na temelju Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države (u daljnjem tekstu: Program), koji donosi općinsko ili gradsko vijeće za svoje područje, na prijedlog načelnika odnosno gradonačelnika uz prethodno mišljenje županije i suglasnost Ministarstva poljoprivrede, odnosno za Grad Zagreb Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje uz suglasnost Ministarstva.

Do sada je u Ministarstvu poljoprivrede zaprimljeno 396 Programa, od kojih je Ministarstvo dalo suglasnost na 171 Program, a ostalih 225 Programa poslani su na doradu i ispravak u skladu s odredbama Zakona i podzakonskim propisima.

Najčešći nedostaci u Programima koji su poslani na ispravak odnose se na čestice koje po svom statusu ne mogu biti predmet Programa jer iste predstavljaju šumu, građevinsko zemljište ili su javno vodno dobro.

Programima koji su dobili suglasnost obuhvaćeno je nešto više od 150 000 ha.

3. Provedba natječaja za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske

Jedinice lokalne samouprave koje su dobile suglasnost na Program u postupku su pripreme natječaja i većina natječaja planira se raspisati u rujnu ove godine te najkasnije do kraja 2019. godine.

Ministarstvo poljoprivrede je održalo, po županijama, radionice u vezi s izradom Programa i primjene Zakona o poljoprivrednom zemljištu te je na svojim mrežnim stranicama objavilo obrasce odluke i teksta natječaja, a sve u cilju kako bi se ubrzali postupci i olakšalo postupanje jedinicama lokalne samouprave koje su zadužene za provedbu raspolaganja.

4. Zahtjev za produženje moratorija za prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima

Republici Hrvatskoj je Ugovorom o pristupanju Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) odobreno sedmogodišnje prijelazno razdoblje tijekom kojega je dopušteno zadržati postojeća ograničenja utvrđena Zakonom o poljoprivrednom zemljištu u vezi sa stjecanjem poljoprivrednog zemljišta za pravne i fizičke osobe u Europskoj uniji, te

ograničenja u vezi sa stjecanjem poljoprivrednog zemljišta za državljane trećih zemalja. Navedeno prijelazno razdoblje istječe 1. srpnja 2020. godine.

Ugovorom o pristupanju utvrđena je mogućnost produljenja prijelaznog razdoblja za dodatne tri godine ako Republika Hrvatska dokaže da će nakon isteka prijelaznog razdoblja postojati ozbiljni poremećaji ili prijetnja ozbiljnim poremećajima na tržištu poljoprivrednog zemljišta u Hrvatskoj. Dokazivanje postojanja prijetnji tržištu poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj se provodi pri isteku sedmogodišnjeg prijelaznog razdoblja, u godini tijekom koje istječe moratorij. U tom slučaju, Europska komisija će na zahtjev Republike Hrvatske odlučiti o produljenju prijelaznog razdoblja za dodatne tri godine do 1. srpnja 2023. godine.

Do sada je na inicijativu Ministarstva poljoprivrede održan sastanak između predstavnika Republike Hrvatske i predstavnika DG FISMA kako bi se raspravili tehnički aspekti predaje zahtjeva Republike Hrvatske za produljenjem prijelaznih mjera za stjecanje vlasništva poljoprivrednog zemljišta od strane fizičkih i pravnih osoba iz drugih država članica Europske unije i Europskog gospodarskog područja. Pri tome je Ministarstvo poljoprivrede prikupilo sve potrebne dokaze kako postoje opravdani zahtjevi za produljenjem prijelaznog razdoblja, kako bi Republika Hrvatska imala vremena dovršiti procese i ukloniti nedostatke na tržištu poljoprivrednog zemljišta. Nekoliko je osnovnih razloga na temelju čega Republika Hrvatska temelji takav zahtjev:

- I dalje postoji velika razlika u cijenama zemljišta u odnosu na EU-27, a posebice u odnosu na EU-15.

- Postoji velika razlika u dohotku, a time i kupovnoj moći hrvatskih poljoprivrednika u odnosu na poljoprivrednike iz drugih država članica Europske unije.

- Nepovoljno gospodarsko okruženje u proteklom razdoblju je negativno utjecalo na konvergenciju prihoda i produktivnosti, posebice u poljoprivrednom sektoru koji je bio posebno pogođen. U zadnjih nekoliko godina bilježi se napredak i potrebno je dodatno vrijeme da se poveća produktivnost poljoprivrednog sektora.

- Potrebno je dodatno vrijeme za provedbu procesa koji su u tijeku, a vezani su uz povrat oduzete i nacionalizirane zemlje, uređenje zemljišnih knjiga te dovršetak razminiranja poljoprivrednog zemljišta koje je u potpunosti ugovoreno kroz Program ruralnog razvoja i uskoro više neće biti minama zagađenog poljoprivrednog zemljišta.

- U ožujku 2018. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o poljoprivrednom zemljištu, koji ovlasti za raspolaganje državnim poljoprivrednim zemljištem daje jedinicama lokalne samouprave te je potrebno više vremena za njegovu punu implementaciju. Tim Zakonom se nastoje riješiti strukturni problemi u upravljanju poljoprivrednim zemljištem.

- U Republici Hrvatskoj još uvijek ne postoje odgovarajući financijski instrumenti (krediti) koji bi omogućili hrvatskim poljoprivrednicima kupovinu zemljišta.

Prethodno, Europska komisija je do kraja treće godine od datuma pristupanja bila dužna provesti preispitivanje prijelaznih mjera te u izvješću Vijeću razmotriti je li zabrinutost Republike Hrvatske iz vremena kada je zatražila prijelazno razdoblje još uvijek relevantna te može li se skratiti utvrđeno prijelazno razdoblje.

Isto je provedeno tijekom 2016. godine te je na temelju dostavljenih podataka Europska komisija u svibnju 2017. godine izradila Vijeću Izvješće o Preispitivanju prijelaznih mjera za stjecanje vlasništva poljoprivrednog zemljišta utvrđenih u Ugovoru o pristupanju Republike Hrvatske EU-u iz 2011. u kojem je zaključeno da nije potrebno skraćivanje roka za prijelazne mjere predviđene Ugovorom o pristupanju.

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu propisana su ograničenja vezana za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na način da jedinica lokalne samouprave može prodati maksimalno 25 % ukupnih površina državnog poljoprivrednog zemljišta na svom području, ograničenja vezana za veličinu čestica koje mogu biti predmetom prodaje te su propisani kriteriji za ostvarivanje prava prvenstva za kupnju zemljišta, pri čemu prednost imaju dosadašnji posjednici, mlađi od 41 godinu i domicilno stanovništvo, što je u skladu s poljoprivrednom politikom Republike Hrvatske za očuvanjem ruralnog područja.

Prema tome, nositeljima prava vlasništva na zemljištu ne mogu biti strane pravne i fizičke osobe, osim ako međunarodnim ugovorom i posebnim propisom nije drugačije određeno, a iznimno strane pravne i fizičke osobe mogu stjecati pravo vlasništva na poljoprivrednom zemljištu nasljeđivanjem uz uvjet reciprociteta.

Republika Hrvatska je u postupku pripreme zahtjeva za produljenje moratorija na prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima te će isti pravovremeno biti podnesen Europskoj komisiji.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomislava Tolušića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra poljoprivrede, mr. sc. Mariju Vučković, Tugomira Majdaka i dr. sc. Željka Kraljička, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede, te prof. dr. sc. Krunoslava Karalića, pomoćnika ministra poljoprivrede.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković